

ФАКТОРИ ЯКІ ВПЛИВАЮТЬ НА НАВЧАЛЬНУ МОТИВАЦІЮ У ПРОЦЕСІ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ

Вінницький національний технічний університет

Анотація. В статті розглянуто основні способи, які використовуються для підвищення мотивації під час навчального процесу та їх ефективність. Досліджуються засоби для підвищення мотивації студентів та динаміку зміни вмотивованості студентів. Також розглядаються питання діагностики навчальної мотивації.

Ключові слова: освіта; мотивування; саморегуляція; успішність; метод; спеціаліст; самомотивація; гра.

FACTORS AFFECTING LEARNING MOTIVATION IN THE PROCESS OF TRAINING SPECIALISTS

Abstract: The article discusses the main methods used to increase motivation during the learning process and their effectiveness. Means for increasing students' motivation and the dynamics of changing students' motivation are investigated. Questions of diagnostics of educational motivation are also considered.

Keywords: education; motivation; self-regulation; academic performance method, specialist, self-motivation; a game.

Однією із ключових умов втілення навчально-виховної системи вважається мотивування студентів до освіти. Вона є спонукальною силою покращення індивіда загалом, а не лише слугує зростанню уваги і кмітливості. Одним із найважливіших питань теперішнього навчального процесу вважається створення мотивування до навчально-пізнавальної роботи в студентів як майбутніх спеціалістів [3].

Значуща ознака академічного мотивування студентів – це саморегульована освіта. Самобутнього планування, нагляду і оцінювання техніки персональної освіти потребує від студентів цей метод. Із їхніми індивідуально-особистісними рисами тісно поєднане зростання мотивування академічної праці. Психолого-педагогічні умови академічного навчання в ЗВО і соціально-психологічні обставини оточуючої соціокультурної сфери, в якій знаходяться студенти, теж мають вплив на неї. Саморегуляція має неабияке значення для техніки освіти. Це опрацьовано іноземними вченими. Вона сприяє студентам для перевірки їхньої успішності, використання тактики освіти з метою вдосконалення академічних плодів, формування кращих академічних здатностей та умінь, а до того ж оцінювання персонального академічного розвитку. Головний вплив на академічні здобутки студентів може мати мотивування. Методом, який сприяє управляти своїм поведінням, міркуваннями та почуттями з метою орієнтування в своїй академічній практиці, називається саморегульована освіта. Взірці саморегульованої освіти, як правило, діляться на періоди [1].

Одна із поширених кругових моделей виокремлює три різні періоди: прогнозування та проектування, спостереження за продуктивністю і вивчення продуктивності. Студенти розглядають учбову задачу і ставлять точну мету для її реалізації на періоді передбачення та проектування. Проте, коли вони аналізують невідомі теми, то не знають, як найліпше підступати до задачі, чи яка мета може бути найбільш доцільною. Під час періоду спостереження продуктивності студенти застосовують сучасні способи задля здобуття поступу у освіті і наглядають за їхньою результативністю, таким же чином, як й особисте мотивування в здобуванні академічної мети.

Студенти оцінюють свою працю протягом здійснення задачі і результативність вибраних ними методик в процесі кінцевого розглядання періоду продуктивності. Студенти під час цього періоду теж мають змогу управляти своїми почуттями, зумовленими в процесі здобування похвальних наслідків освіти. Цей самоаналіз згодом впливає на з'ясування майбутньої академічної мети студентів. Характеризуються кращими показниками успішності і здобутками, кращим виконанням навчальних тестів студенти, які орієнтовані на саморегулювання [1,2].

Академічні здобутки студентів вмотивовані мотивуванням і саморегуляцією. Студенти із більшою ймовірністю витратять більше сили для опрацювання і вживання доречних умінь, коли вони вмотивовані до освіти. Задля поліпшення академічної саморегуляції студентів, їх потрібно

ознайомити із головними методами саморегулювання, що спрощують отримання освіти. Ці методи зазвичай містять в собі: самовмотивування, еластичне застосування тактик освіти, самооцінку, призначення мети, самоконтроль, планування, доречний пошук допомоги та уважність. Коли студент самостійно застосовує одну чи більше методик для освіти, то тоді з'являється самомотивація. Студенти мусять мати спроможність контролювати свою увагу для того, щоб налаштувати персональну освіту. Як демонструють експерименти, навчальні здобутки студентів збільшуються із зростанням часу, який віддано на задачу. Студентів до самоконтролю можуть спонукати викладачі, рекомендуючи занотовувати чисельність разів, коли вони працювали над деякими задачами, які способи вони застосовували і витрачений час. Візуалізувати поступ та додавати виправлення дає право студентам ця діяльність. Ще одним методом, завдяки якому викладачі можуть стимулювати студентів до саморегульованої освіти, вважається академічна практика [2]. На рисунку 1 показано зміну значень показників, що характеризують мотивацію студентів до навчання у вищому навчальному закладі (в стандартних одиницях вимірювання).

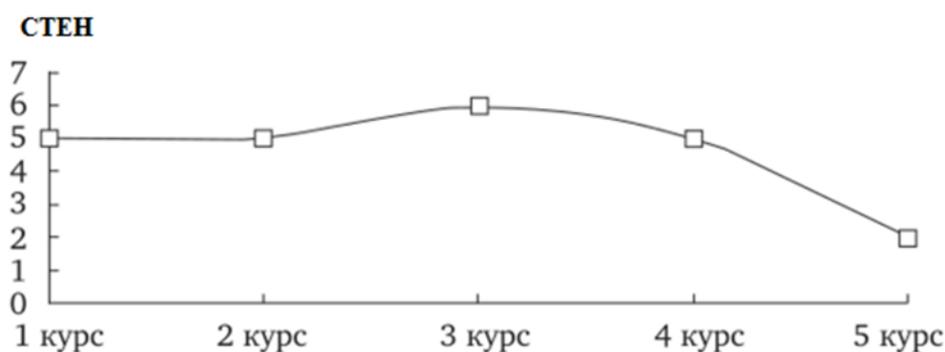

Рисунок 1

Направленість дій будь-якого викладача визначається його прагненням та життєвою вимогою збільшити ступінь мотивування освіти студентів – від негативного та нейтрального до позитивного, активного, відповідального. Й у цій техніці разом з сукупними засобами функціонування: з'ясування можливостей майбутнього життя, введення у техніку освіти диспуту, вправне вживання стимулювання та покарання, висвітлення важливості освіти, помітне місце займають ігрові методики. Якраз вони сполучають у собі як емоційні, так й проблемно-пошукові заохочення. Вишукуючи доречні цілям ігрові форми, наглядаючи та виправляючи поведження студента у процесі гри, викладач одержує ефективний метод діагностики [3] та створення мотивування освіти. Під час здійснення гри мають реалізовуватися, на думку А.А. Тюкова, нижченаведені вимоги:

- єдність імітації фахового середовища;
- направленість на самоорганізацію;
- проблемність освіти [4].

Застосування ігрових методик у формуванні професіоналів збільшує ступінь мотивування студентів до навчання, а особливо інтерес в опануванні майбутньою спеціальністю [5].

Отже, саморегуляцію та мотивування можна вважати найважливішими факторами обумовлення успішності освіти студентів в університеті.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Кобилянський О. Практичні аспекти формування компетентності фахівців / О. Кобилянський, І. Кобилянська // Наукові записки. – Випуск 6. – Серія: Проблеми методики фізико-математичної і технологічної освіти. Ч. 2. – Кіровоград : РВВ КДПУ ім. В. Винниченка, 2014. – С. 120–124.
2. Балашов Е. Психологічні особливості і механізми саморегуляції навчальної діяльності студентів. Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Психологія і педагогіка». Вип. 5. 2017. С. 5–13.

3. Дубовицька Т.Д. До проблеми діагностики навчальної мотивації // Дубовицька Т.Д. / Питання психології. - 2005. - № 1. - 73 с.
4. Балл Г.О. Методологічні засади гуманізації (особистісної орієнтації) професійної діяльності та підготовки до неї. Психологія праці та професійної підготовки особистості: Навч. посіб. / За ред. П.С. Перепелиці, В.В. Рибалки / - Хмельницький: ТУП. - 2001. - С. 48-67.
5. Clarebout, G., Horz, H., & Schnotz, W. The relations between self-regulation and the embedding of support in learning environments. Educational Technology Research and Development, 2019 p., № 1, T. 2. 1558 (5), 573–587.

Цимбалюк Людмила Олександрівна, студентка групи ТЗД-20м, Інститут екологічної безпеки та моніторингу довкілля, Вінницький національний технічний університет, Вінниця, e-mail: luda.tsimbalyk.eko16b@gmail.com
Томчук Микола Антонович, кандидат технічних наук, доцент кафедри безпеки життєдіяльності та педагогіки безпеки, Вінницький національний технічний університет, Вінниця, tomchuk@vntu.edu.ua.

Ljudmyla O. Tsymbalyuk, a student of the group TZD-20m, Institute for Environmental Safety and Environmental Monitoring, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia, e-mail: luda.tsimbalyk.eko16b@gmail.com
Nikolay A. Tomchuk, Candidate of Engineering Sciences, Assistant Professor of the Department of Life and Security Pedagogy, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia, tomchuk@vntu.edu.ua.